

delse forpligter deltagerstaterne sig til at opfordre massemedierne til at udbrede oplysning om forhold af kulturel og social værdi for barnet.

Artikel 18 fastslår, at deltagerstaterne i videst muligt omfang skal sikre princippet om begge forældres fælles ansvar for barnets opdragelse og udvikling.

Artikel 19 pålægger deltagerstaterne at træffe passende foranstaltninger til beskyttelse af barnet mod enhver form for fysisk eller psykisk mishandling, forømmelse eller udnyttelse, herunder seksuel misbrug.

Artikel 20 omhandler børn, som er afskåret fra deres familie eller som af hensyn til eget bedste ikke kan tillades at forblive i hjemmet. Stykke 1 fastslår, at sådanne børn skal have ret til særlig beskyttelse og bistand fra statens side. Stykke 2 pålægger deltagerstaterne i overensstemmelse med deres nationale lovgivning at sikre alternativ omsorg for disse børn. I stykke 3 gives eksempler på sådan alternativ omsorg; der nævnes anbringelse i pleje, kafalah efter islamisk ret, adoption og om nødvendigt anbringelse i børneinstitutioner.

Det fastslås, at man ved afgørelse af, hvor barnet skal placeres, bl.a. skal tage hensyn til barnets etniske, religiøse, kulturelle og sproglige baggrund.

Artikel 21 indeholder bestemmelser om adoption. Det understreges bl.a., at barnets tarv skal være det vigtigste hensyn ved adoption. Beslutning om adoption må kun træffes af deltagerstaternes kompetente myndigheder. Ved internationale adoptioner har deltagerstaterne desuden en forpligtelse til at sikre, at personer, som har medvirket ved adoptionen ikke opnår upassende økonomisk gevinst.

Artikel 22 omhandler flygtningebørn og børn, som søger flygtningestatus. Det fastslås, at deltagerstaterne skal give disse børn den nødvendige beskyttelse og humanitær bistand, eventuelt i internationalt samarbejde, bl.a. inden for rammerne af FN, med henblik på, at barnet skal kunne genforenes med sin familie.

Artikel 23 anerkender det handicappede barns ret til særlig omsorg og indeholder bl.a. bestemmelser, ifølge hvilke børn med fysiske eller psykiske handicaps bør sikres et indholdsrigt og menneskeværdigt liv med aktiv deltagelse i samfundslivet.

Artikel 24 fastslår barnets ret til at nyde godt af den højest opnåelige standard på sundheds- og sygdomsbehandlingsområdet efter nærmere angivne retningslinier. Af områder, hvor deltagerstaterne forpligter sig til at gøre en særlig indsats, nævnes bl.a. modvirkning af spædbørns- og børnedødelighed samt underernæring.

Artikel 25 omhandler børn anbragt uden for hjemmet med henblik på at få pleje, beskyttelse eller behandling af hensyn til deres fysiske eller psykiske sundhed. Bestemmelsen fastslår disse børns ret til, at

der gennemføres en regelmæssig vurdering af behandlingen og af alle omstændigheder af betydning for deres anbringelse.

Artiklerne 26 og 27 indeholder regler om barnets ret til social sikkerhed og rettigheder vedrørende økonomisk og social udvikling.

Artiklerne 28 og 29 indeholder regler om barnets ret til uddannelse, herunder en forpligtelse for deltagerstaterne til at gøre grunduddannelse tvungen og gratis for alle. Herudover opregnes de grundlæggende formål med børns uddannelse.

Artikel 30 omhandler børn fra etniske, religiøse eller sproglige mindretal og urbefolkninger, og deres ret til at dyrke egen religion og kultur, og bruge eget sprog m.v.

Artikel 31 regulerer barnets ret til hvile, leg og rekreation, og retten til at deltage i kunst- og kulturliv.

Artikel 32 anerkender barnets ret til beskyttelse mod økonomisk udnyttelse og deltagelse i farligt eller skadeligt arbejde samt arbejde, som forhindrer barnet i at modtage uddannelse. Herudover fastslår artiklen bl.a., at der skal fastsættes minimumsalder for adgang til ansættelse og regler om arbejdstid og arbejdsvilkår.

Artikel 33 indeholder forpligtelser for deltagerstaterne til at beskytte børn mod ulovlig brug af narkotiske og psykotrope stoffer og mod udnyttelse i forbindelse med produktion og handel med sådanne stoffer.

Artikel 34 pålægger deltagerstaterne at beskytte barnet mod seksuel udnyttelse, herunder mod børneprostitution og børnepornografi.

Artikel 35 pålægger deltagerstaterne at forebygge bortførelse og salg af børn.

Artikel 36 indeholder et generelt påbud om at beskytte børn mod alle former for udnyttelse, som på nogen måde kan skade barnet.

Artikel 37 (a) forbyder tortur og anden nedværdigende behandling eller straf, herunder dødsstraf eller fængelsstraf på livstid uden mulighed for løsladelse, for handlinger begået af personer under 18 år.

Artikel 37 (b) forbyder vilkårlig eller ulovlig frihedsberøvelse af børn og fastslår, at frihedsberøvelse af børn skal have lovhemmel.

Artikel 37 (d) foreskriver retsgarantier for og advokatbistand til frihedsberøvede børn.

Dansk ret er i overensstemmelse med disse regler.

Ifølge *artikel 37 (c)* skal ethvert barn, der er berøvet friheden, behandles menneskeligt og med respekt for menneskets naturlige værdighed og på en måde, der tager hensyn til de særlige behov, der skyldes barnets alder. Navnlige skal et frihedsberøvet barn adskilles fra voksne, medmindre en sådan adskillelse anses for ikke at tjene barnets tarv.